

Lukemisen vaikeudet

Vertaisryhmätapaaminen

Epäsujuva lukeminen

- Suomen kielessä lukemisvaikeus näkyy erityisesti lukemisen nopeuden ongelmana, ja lukemisen nopeuden erot ovatkin suuria.
- Lukemisen ollessa vaikeaa lukeminen on hidasta ja takkuista, ja luetun ymmärtäminen tuottaa ongelmia.
- Alakoululaisista n. 10 % tarvitsee yksilöllisempää tukea lukitaitojen oppimiseen.
- Varsinaisen lukivaikeuden yleisyys on eri arvioiden mukaan 3–10 %.

Salmi, Huemer, Heikkilä & Aro 2013,
Korhonen 2005, Aro 2007

Lukivaikeus

- Lukivaikeudessa ei ole kyse opetuksen puutteesta tai yksilön älykkyydestä.
- Lukivaikeudesta voidaan käyttää termiä dysleksia.
- Alttius lukivaikeuteen on perinnöllistä.
- Kaikkien kirjoitettujen kielten käyttäjillä esiintyy lukivaikeutta.

Lukimat: Lukivaikeus, Qvarnström 2013

Tyypillisiä haasteita lukivaikeudessa

- Haasteita voi olla
 - äänteiden tunnistamisessa
 - äänteiden kestojen kuulemisessa
 - äänteiden yhdistelemisessä
 - kirjainten luettelemisessa
 - tavujen hahmottamisessa.

Ihmisen, jolla on lukivaikeus, voi olla siis vaikea esim. erottaa äänteet /d/ ja /t/ toisistaan tai hahmottaa äänteiden pituuseroja:

- kuka - kukka
- tuli – tuuli
- takka – taakka – takaa
- takan – taakan – takaan.

Ahvenainen & Karppi 1993

Lukivaikeuden seurauksia

- Suomen kielen pitkät sanat ovat haastavia.
- Lukeminen on työlästä.
- Lukemisesta tulee usein ilmeetöntä, sillä lukijan kaikki energia kuluu tekniseen lukemiseen.
- Lukemisesta voi tulla virheellistä, kun lukija yrittää lukea nopeammin kuin pystyykään tai arvailee sanoja pelkän sanan alun perusteella.

Lukimat: Vaikeudet lukemisen sujuvuudessa

Tekstin lukeminen

- Tekstin lukemisessa lukivaikeuteen voi liittyä mm.
 - poikkeava lukemisrytmi
 - epävarma lukeminen
 - se, että lapsi ei halua lukea ääneen.

Takala 2006

Lähteet

Ahvenainen, O. & Karppi, S. 1993: *Lasten lukemis- ja kirjoittamisvaikeudet*. Jyväskylä: Kirjapaino Oma Oy.

Aro M. 2007: Lukemis- ja kirjoittamisvaikeudet kouluiässä. Kirjassa: Routarinne S., Uusi-Halila T., toim. *Nuoret kielikuvassa. Kouluikäisten kieli 2000-luvulla*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, s. 242-260.

Korhonen T. 2005 Lukemis- ja kirjoittamisvaikeudet. Kirjassa: Lyytinen H, Ahonen T, Korhonen T, Korkman M, Riita T, toim. *Oppimisvaikeudet - neuropsykologinen näkökulma*. Helsinki: WSOY, s. 127-189.

Lukimat: Lukivaikeus. Viitattu 5.10.2022 <http://www.lukimat.fi/lukeminen/tietopalvelu/lukivaikeudet-1/lukivaikeus>

Lukimat: Vaikeudet lukemisen sujuvuudessa. Viitattu 5.10.2022 <http://www.lukimat.fi/lukeminen/tietopalvelu/lukivaikeudet-1/vaikeudet-lukemisen-sujuvuudessa/vaikeudet-lukemisen-sujuvuudessa>

Qvarnström, M. 2013: Lukivaikeus. *Lääketieteellinen aikakauskirja Duodecim* 129 (2), s. 176-181. Viitattu 5.10.2022 <https://www.duodecimlehti.fi/duo10741>

Salmi, P., Huemer, S., Heikkilä, R. & Aro, M. 2013: *KUMMI 10. Tavoitteena sujuva lukutaito – Teoriaa ja harjoituksia*. Niilo Mäki Instituutti.

Takala, M. 2006: Mitä on dysleksia? Teoksessa M. Takala & E. Kontu (toim.). *Lukivaikeudesta luki-taitoon*. Helsinki: yliopistopaino, s. 65–85.

Kiitos!